

S Ú Č T O V Á N Í .

R o z b o r n a š í v n i t r o p o l . s i t u a c e .

Motto: A Ť Ž I J E T E R O R - V E J M Ě N U S V O B O D Y !
MICHAL MAREŠ .

Kapitola první.

Než začíná diskuse, musí si být účastníci zajedno v nejzákladnějších věcech a pojmech; musí vycházet z určitých faktů a skutečností. Není možná dohoda, představuje-li si každá strana pod stejným pojmem různé věci, anebo neberou-li některé diskutující strany zřetel k nastalým skutečnostem a faktům. Úkolem této první kapitoly je vytvoření základny z nastalých faktů a předkládat čtenářům objektivně - je-li to vůbec možné - skutečnosti, s jejichž existencí myslící člověk musí počítat. Teprve po jejich uvědomění a objasnění bude mítí smysl začít s diskusí.

Jeden ze základních kamenů tvořících basi vzájemného dorozumění a poznání situace českého a slovenského národa je skutečnost komunistické revoluce, násilné akce, puče, či jaké jméno zasluhují události v únoru 1948. Musí být jasno, že to byla k o m u n i s t i c k á strana, která zničila demokratické zřízení republiky, protože očekávala zeslabení ve svobodných volbách, jež její prestiž nemohla snést. Jsou dnes již velmi známé výsledky zkoumání veřejného mínění na začátku roku 1948. Tehdy bylo zjištěno, že květnové volby přinesou KSČ a KSS zeslabení (a to zhruba z 1/3 na 1/4 celkových křesel v parlamentě). Není to ovšem jediný důvod: CSR byla pouze malinkým polem na mezinárodní šachovnici, kde se situace vyvíjela tak nepříznivě, že Kominforma, mocný to nástroj Sovětů, uznala za nutné, aby jako příští tah dostala Československo úplně pod svou kontrolu. Ne, že by dosavadní čs. vláda nebyla loyální vůči SSSR! Ale což, kdyby došlo k válce? Z těchto dvou důvodů zejména podnikli komunisté pokus násilím nabýti moci, která by jim právem, t.j. podle vůle lidu, z jeho pověření - náležitosti neměla. Že si tedy většina národa nepřála komunistické diktatury, kterou dnes máme, a vůbec změny dosavadního vývojového stadia zvaného socialisující demokracie, směrem ke komunistické samovládě. Že tedy názory nejméně dvou třetin národa byly v únoru znásilněny. Kdo věří v úklady pravice proti lidově demokratickému zřízení, tomu v jeho fanatické zaslepenosti není pomoci. Vždyť odklon od dosavadní politiky je tak zřejmý, že musí napadnout slepci. Jediný převrat, který se v únoru plánoval, chystal Výkonný výbor KSČ. Všechny zkazky o spiknutí pravice jsou vymyšleny za tím účelem, aby ospravedlnily komun. puč. Každá diktatura musí obrátit nevoli davu proti urč. skupině lidí. Hitler proti Židům, komunistům a sociálním demokratům, komunisté proti "měšťáckým" stranám. (O tom, jak se v demokracii projevuje vůle lidu, se zmíníme níže.)

Druhá důležitá skutečnost je fakt nesvobodnosti květnových voleb nebo jak se v cizině říkalo - volebního podvodu. Prý každý diktátorský režim, dostav se násilím k moci, má snahu ověřit to, co není, totiž zákonnost své vlády; chce mermomocí dokázat světu i vlastnímu národu legitimitu svého původu. I naši noví vládcové se o to pokoušeli. Zůstává však otázka, zda se jim to podařilo. Když z čtenářů se voleb zúčastnil, mohl se o jejich svobodnosti důkladně přesvědčit. Proč vlastně svobodné volby? Je to zajisté otázka primitivní a domnívali jsme se, že již dávno byla zodpověděna. A je to smutné, že se stále musíme vracet k problémům, které již před dlouhými časy přestaly být problémy a jejichž rozřešení se již zdálo pevným vítězskem vývoje. Tehdy svobodné volby jsou nutné proto, že člověk nesvobodný, zterrorisovaný, zastrášený, jedná zcela jinak (a ne pod svého přesvědčení), než by jednal bez zastrášovacích aparátů. Protože volby mají zjistit co nejdůkladněji skutečné smýšlení lidu - správněji: lidí - a to vyjde logicky najevo jen tehdy, nebojí-li se voliči je projevovat. Nikdo je nemůže uhadnout. Stejně logicky se voliči nebojí projevovat svoje názory (t.zn. obyčejně dát svůj hlas - svou důvěru - té skupině lidí

kteřá usiluje o jim sympatické ideály) když si jsou jisti, že na projev jejich smýšlení nenastanou nepříjemné následky. Protismyslnost a nesvobodných voleb! Nuže, byly naše poslední "volby" svobodné? To, nechť čtenář posoudí sám. 1)

Jedna volební místnost mluví za sebe: Za nízkou plentou je dovedně umístěna lavice, na níž se-obvykle zcela nenápadně-baví domovníci z příslušné ulice. Mohou většinou sledovat každý pohyb voliče. Uprostřed místnosti stojí průsvitný koš, do něhož se odhazuje lístek, kterého nebylo použito. Je pochopitelně náčerně vidět, zda je to "bílý lístek" nebo po obou stranách hustě potištěná "jednotná kandidátka". Při vstupu do místnosti musí volič předložit oba lístky. Na jiných místech chybí plenta. V mnohých obcích se se voliči "dobrovole" a tose ví - i jednomyslně - rozhodli podepsat žádost, aby jim vůbec nebyl dán bílý lístek, nýbrž pouze kandidátka t.zv. Národní fronty. Aby prokázali svou loyaltitu, volila většina těch, kteří chtěli dát svůj hlas Nár. frontě, manifestačně, t.zn., že vůbec nešli za plentu, čímž se ovšem automaticky vrhl stín podezření na ty, kteří plentu přesto použili (nebyli-li beztoho pozorováni s jiné strany). Vojsko šlo k urnám v uzavřených útvarech. Komunističtí funkcionáři sbírali před volbami podpisy, že se voliči zavazují volit jednotnou kandidátku. Byly případy, že se volič zdráhal podepsat, a brzy na to dostal zákaz volebního práva. - Ať už pak skutečný volební akt byl jakýkoliv, rozhodně však všichni nekomunističtí voliči šli k volbám s pocitem úzkosti a e x i s t e n ě n í h o s t r a c h u , způsobeným zuřivou propagandou, výhrůžkami a čistě osobním působením. Charakteristickým pro nekomunistického voliče byl ovšem také pocit marnosti - že věc je předem rozhodnuta - nač se ještě exponovat.

Komunisté připouštějí, že přibližně 800 000 voličů nevolilo nebo dalo neplatné hlasy; je jasné, že zdrcující většina těchto 800 000 měla buďto zákaz výkonu vol. práva, nebo dala t.zv. neplatné hlasy : staré kandidátky demokrat. stran z posledních voleb, fotografie Jana Masaryka, T.G.M., urážlivé nebo nenávistné poznámky k přítomnému stavu našeho veřejného života. Je zajímavé, že se někde počítaly obrazy pres. Beneše za platné hlasy pro Nár. frontu. Kromě toho je odůvodněné podezření, že se na mnohých místech falšovaly výsledky.

Měl-li volič přes všechny hrozby a divokou, nesmyslnou propagandu komunistů dostatek odvahy - nebo snad i příležitost - vhodit do urny bílý lístek (11 % voličů), tak jaký význam, jaký důsledek má tento krok? Odpověď je velmi jednoduchá a krátká: Bílý lístek prakticky neznamená vůbec nic. V nejlepším případě snad jakousi demonstraci nesouhlasu. I kdyby v některé obd. nastal případ, že by bylo více bílých lístků než jednotných kandidátek, tak by se nic nezměnilo, neboť existovala jen jediná kandidátka, která by prošla s 20%. Bílý lístek zkrátka není program - jak správně řekl prof. J.B.Kozák. Nebyla vůbec možnost výběru - základní to podmínka demokratických voleb. Vždyť je třeba volit m e z i n ě ě í m ! A to nebylo možno. Neboť bílými lístky byli stejně jako jednotnou kandidátkou - zvolení komunističtí poslanci a jejich nepočtené loutky z ostatních stran, které velice poslušně vykonávají, co jim ústřední sekretariát KSČ nařizuje. Tím ovšem nabývají naše poslední "volby" charakter referenda, lidového hlasování (ano - ne) o důvěře režimu. V případě, který nemohl nastat, totiž, že by byla většina negativních odpovědí, (ne, že by skutečné smýšlení lidu takového výsledku neodpovídalo, ale protože by se, kdyby všechny prostředky selhaly, zkrátka pódvrhly výsledky) v tomto případě by se fakticky naprosto nic nezměnilo, neboť bílý lístek byl jenom negace, a nic se proti komunistům nestavělo. V tom měla předvolební agitace úplně pravdu. - Dočítali jsme se ovšem z novin, že demokraté přece měli možnost podat opoziční kandidátku, v případě, že jim jednotná kand. nevyhovuje. V přítomném zmatku v informování jsme si však ještě nemohli utvořit jasný obraz, zda tu možnost vůbec neměli, nebo zda jim jen chyběl dostatek odvahy brát na sebe následky s vytvořením otevřené opozice spojené.

Z těchto obsáhlých vývodů - kterých by možná mohlo být ještě více - je naprosto jasno, jak směšně vyznívá dovolávání se "jednotné vůle lidu" prokázané v "demokratických volbách" - a to stálo ve všech novinách. Zdůrazňujeme se vsí odpovědností, že lid nesankcionoval dodatečně únorové

události, neboť vůle lidu se projevuje jen ve volbách svobodných, "demokratických", jak se říká. Nikoli na nakomandovaných a hlídaných manifestacích na Václavském náměstí. Avšak komunisté si myslí, že jsou jakýmsi druhem nadlidí, který se nepotřebuje informovat o přání lidu, neboť bezpečně ví předem, co lid chce, n. aspoň ví, co by lid chtěl, kdy by věděl co má chtít. Je totiž odůvodněné podezření, že lid je stále v zajetí buržoasního myšlení.

Třetí skutečnost, kterou uvádíme, je konec svobody tisku, fakt jeho "zglajchšaltování". Je dnes opravdu zcela jedno, kupujeme-li Rudé právo nebo Svobodná slovo, Lidovou demokracii nebo Lidové noviny. Všechny kdysi nekomunistické redakce jsou pod akčním vedením a jako ostatně všechny tiskárny - pod kontrolou ministerstva informací. Všude se opakuje stejné otřepané fráze; všechny události se komentují stejně zaujatě, pokud se ovšem nezamkloují úplně, ale ani k těmto pročištěným a akčně vedeným redakcím, které se vlastně liší od sebe pouze jménem, nemá vláda zvláštní důvěry, jak o tom svědčí četná opatření omezující jak rozsah, tak náklad jejich listů, zatím co Rudé právo se honosí světovým formá-

tem, bohatými přílohami a uměle vytvořeným milionovým nákladem. "Právo lidu" přestalo vycházet v důsledku vynuceného splnutí KSČ se soc. demokracií, a většina kritických týdeníků - Dnešek, Obzory, Svob. zítřek, Vývoj a j. byla zastavena, čímž přestává v e š k e r á k r i - t i c k á č i n n o s t . Problém kriticismu je ~~praxe~~ kapitola pro sebe. Bude-li náš komun. režim pokládat za kritiku kladnou, konstruktivní, chválení a za destruktivní jakýkoli realismus a upřímnost, zkrátka posuzování naší situace tak jak je, po případě poukazování na její chyby, pa už jen z toho důvodu pochybujeme o životaschopnosti komunistického státu. Kritika je jeden z nutných předpokladů sebekontroly. Kdo si odvyká ptáti se, co si o jeho počínání myslí jiný, ten obvykle ztrácí veškerý smysl pro míru, pozbývá jakéhokoli měřítka svého jednání. Co chce sám, to je dobré. Tomu odpovídá these, že moc - zvl. moc absolutní, -nekontrolovaná - korumpuje. Ví-li vládnoucí, že každé jeho opatření, každé jeho slovo bude přijato s ohromným potleskem, nebude si již dávat práci, aby se snažil o neustranné posuzování požadavků svých poddaných, nebo aby vážně přemýšlel o následcích svých rozkazů. Ostatně, je-li režim dobrý, tak nemá zapotřebí se bát sebe ostřejší, sebe spravedlivější a destruktivní kritiky. Nespravedlivého kritika umlčí svou spravedlností, výkonností a z toho vyplývající spokojeností občanů. Nepotřebuje pak cenzury, policejní kontroly a donucovacího aparátu. Zákrok proti kritice je vždy znamením slabosti nebo špatného svědomí. Kromě toho však naše kritika bývala dosti spravedlivá a dávala najevo, že nekritisuje státní myšlenku, ideologii jako celek, nýbrž jen chyby na jejím organismu: Nekritisovala fakt demokratického socialismu jako státní myšlenky, nýbrž pouze místní přehmaty nepoctivých lidí, byrokracii, nehospodárnost některých zařízení a opatření - vše, aby socialismus byl lepší, aby demokracie se prohlubovala - ne, aby nebyly. Je to arci velmi ideální pojetí kritiky, a třeba se specialisovali na kritiku nepoctivých komunistů a komunistické noviny byli zapleteni členová strany, ze světa. Může si náš přítomný režim od-pustit "dialektické působení mezi činem a kritikou"? T.zv. "sebekritiku" která se okamžitě s velkým hlukem propaguje, není možno nazývat kritikou, která by si toho názvu zaslouhovala. Kritik musí míti bezohlednou ruku chirurga a nesmí si dát poroučet někým jiným, co a kde by bylo a co by nebylo vhodné podrobit kritice. Nesmí prostě existovat "tabu" osoba nebo věc, jejichž závady by nesměly být kritisovány. Nezapomeňme, že kritika je přímo přírodně nutným prostředkem, kterým se odstraňují závady a ne-správnosti: poukázáním na určitou závadu dosahuje kritik toho, že se obvi-něná osoba buďto odstraní nebo napříště vystríhá dopustit se podobné věci.

Vraťme se však k tisku, od kterého jsme vyšli! Bylo by ještě záhodno upozornit na některá fakta - n.př. na to, že se v zastavování určitých listů často uplatňovala čistě konkurenční závist. Ta se jeví v zastavení časopisů Pramen, Sobota a jiných nepolitických, zábavných a hlavně velice čtených listů. - Není třeba zvláště upozorniti na skutečnost, že dnes již neexistují objektivní zprávy, neboť vše co je nepřijemné, zamkluje se buď úplně, nebo se podává opožděně a skresleně, všechny zprávy jsou tendenčně zabarveny a často úplně skreslují skutečnost. (Budiž zde uvedena pouze si.

tuace v Německu - Berlín! - anebo Marshallův plán). Články a komentáře pochopitelně nemají jiného zaměření. Věci podřadné se ~~ne~~ kritisovaly do určité míry (ovšem ne každý kritisoval-li nekomunista cokoli, byl by to jistě zlý úmysl. Morální oprávnění na kritisování - těchto podřadných věcí - má pouze osoba plně zapojená do pokrokové práce.) O věcech choulostivějších se mlčí anebo se otrocky přijímá jejich oficiální výklad. To platí ~~ve~~ zvýšené míře o nařízeních shora - ta jsou zkrátka neomylná a v každém případě nesporná. Rozhodne-li se dnes výkonný výbor KSČ kandidovat komunistického předáka Klementa Gottwalda na úřad prezidenta republiky, dočítáme se z veškerého zítřejšího tisku, že tento muž je miláčkem všeho lidu, nejlepším synem, který kdy vyšel z lůna české matky, zkrátka přes noc je z něho takovýmto způsobem - kandidát "celého národa". Způsob, jak se tak náhle dosahuje naprosté jednotnosti smýšlení a názorů je nanejvýš podivuhodný. Odkud se jenom bral? - Co jsme uvedli o tisku, platí samozřejmě také o rozhlasu. Byl však již od květnové revoluce velmi blízký komunistickým tendencím.

Čtvrtá skutečnost, kterou uvádíme, je fakt, že prezident Beneš nepodepsal komunisty oktrojovanou (vnucenou) ústavu a z toho důvodu zejména resignoval. Že v únoru jmenoval komunistickou vládu p r o t i v l a s t n í m u p ř e s v ě d ě n í a jen proto, aby se vyhnul občanské válce. Že naň vykonali Gottwald a Nosek ohromný nátlak, kterému starý, nemocný prezident podlehl. Dnes je internován na svém letním sídle v Sezimově Ústí.

Několik dalších skutečností je fakt p o t l a č e n í s v o b o d y p r o j e v u (sem patří i výše uvedené „zglajchšaltování“ tisku, dále studentské demonstrace v únoru, dnešní policejní režim, který stíná "šeptanou propagandu", a mn. jiných příkladů.) Potlačení svobody s d r u - ž o v á n í (znetvoření ostatních polit. stran, sloučení KSČ se soc. demokracií pod nátlakem, reorganizace spolků a Sokola). Fakt policejního státu a ohavná činnost t.zv. "akčních výborů" jejímž uzákoněním se má udržovat atmosféra nejistoty, kvasu a vědní závislosti nekomunistů na komunistech, s kterými člověk přichází do styku. Nevím, zda je přímo ideální stav společnosti, je-li u jedné skupiny občanstva možnost zbavit druhou možnosti pracovat v dosavadním oboru. Kde jsou občané naváděni k udavačství, což se ve všech dobách pokládalo za podlost. Je-li v tom pokrok, tak raději zůstaňme u starého řádu.

S o u h r n n ě lze tedy říci, že základnou, východiskem pro eventuální diskusi s komunisty je fakt komunistické samovlády, fakt diktatury KSČ, - a dodali bychom: která je ostatními komunistickými stranami světa sdílena v t.zv. Kominformě. - Tento dovětek je vysoce důležitý, neboť vyjadřuje, že jednotlivé komunistické strany, byť by se nazývaly národními, musí plnit vůli nadřazeného orgánu. A je známo, že Kominformu mají pevně v ruce bolševici sovětské. Má-li tedy jediný státotvorný činitel nad sebou, instancí, jejichž rozhodnutí musí plnit, i když jsou v rozporu s přáním vlastního lidu, ztrácí dotyčný stát svou suverenitu, t.j. podstatnou vlastnost státu. Lepší jméno než stát by v tom případě bylo autonomní území. Jak dalece se Kominforma vměšuje do našich vnitřních a vnějších záležitostí, o tom svědčí zejména dvě události (ačkoli jich je velké množství). a./ v létě 1947, kdy se v Paříži konala porada evropských států o americké pomoci a o vzájemné spolupráci ~~na~~ hospodářském ~~oboru~~. Tehdy byl pozván i SSSR a všechny státy vých. sféry. Sovětský svaz odmítl a zakázal svým satelitním státům, které na evropské rekonstrukci měli životní zájem, účast na konferenci. A tak došlo k podivuhodnému zjevu, že čs. vláda, která pozvání nejprve s nadšením přijala, svou účast na poradách odvolala, aby se nedostala do nepřijemnosti s velkým sousedem. Byla to tehdy velká oběť pro nás stejně jako pro Poláky. Kromě toho je odmítnutí sov. vlády mezníkem v dějinách vztahů Východu a Západu, neboť teprve tehdy byla postavena skutečná přehrada mezi těmito dvěma bloky: tehdy byl rozdělen svět na dva díly. b./ v únoru 1948, kdy KSČ probouřila v ČSR puč a zničila na rozkaz Kominformy čs. demokratickou svobodu, pokus o syntésu západního parlamentarismu s východní sociální bezpečností. I únor 1948 je mezníkem v dějinách. Tehdy se ukázalo, že Kominforma chce, ať už s jakoukoli spoluprací, buď všechno nebo nic. Chce buďto svou vlastní diktaturu nebo nic. Spolupráce a slevnění ze svých požadavků jí je nenesitelná. Vlastním jejím cílem je světová revoluce a vše, co koná, směřuje jen k tomu cíli. Vše, co se jí nepodrobí, socialismus demokratický n.př. je zrádné úchylné.

Je velice pravděpodobné, že bychom se byli velmi dobře dohodli s KSČ, kdyby se Kominforma - t.j. Kreml - nebyla vmísila do našich záležitostí. Stále štvaní komunistických stran proti stranám ostatním bylo uměle vyvoláno Moskvou. Nejzarytější komunističtí musí uznat, že jsme "únorovými událostmi utrpěli velké hospodářské škody (o jiných nemluvě). Na př. byl zrušen celý náš zahran. obchod. Nepříznivými obchodními smlouvami s Rusy se stále oddaluje naše rekonstrukce, která by měla být předním cílem vlády, která se opírá a lid, a která vládne pro něj. Je samozřejmě směšné tvrzení, že to byla reakce, která zavinila, že nejsou suroviny, že náš průmysl neprosperuje, že neklape zásobování. O tom, že diktátoři vždy potřebují někoho, na kterého by mohli svalovat vinu na neúspěchu, jsme se zmínili výše. Člověk se nemůže ubránit dojmům, že komunistům nezáleží na hospodářské prosperitě, nýbrž pouze na politických cílech. Domníváme se ovšem, že tento dojem je nesprávný, alespoň o čs. komunistech a o komunistech ostatních satelitních států. Jejich politika je však odezvou naprosté poslušnosti a podřízenosti jejich vedoucích egoistickým kremelským despotům, neboť se odnaučili samostatnému myšlení. Stejně bezstarostně dnes zahrnují na pokyn urč. osobu n. zařízení, budou zítra na pokyn tentýž objekt proklínat a nazývat nejnižšími názvy svého slovníku.

Není opravdu možno vážně diskutovat s člověkem, který by tato fakta (dik-tu-ra Kominformy pro střednictvím KSČ) neuznával. (V marxistické hantýrce se mluví o "diktatuře proletariátu - není však možno takto nazývat stávající režim.) Nediktuje strany, kteří vykonávají za Kominformu svůj místodržitelství úřad.) Je třeba konstatovat, že diktatura - připustme dokonce, že byla zavedena pro spravedlivou věc - rozhodně zprvu neodpovídala přání převážné většiny lidu. To je tedy základna, na které bychom se mohli sejit k společné diskusi. Jinak by neměla smyslu.

Je zajímavé, že komunistům byl zprvu název diktatura nějak nepříjemný, a dosud se neodvažují nazývat věci ~~jejími~~ správnými jmény. Neustále poukazovali na parlamentně demokratický ráz a cestu své vlády a přímo hystericky opakovali fráze o plnění vůle lidu a své legalitě. Dnes ovšem již potřebu zastírání zločinů tak necítí a nedávají si již tolik práce svou totalitu zakrýt. Zprvu mohli své jednání alespoň do určité míry opírat o jména Jana Masaryka, Edvarda Beneše, Josefa Davida a Bohumila Laušmana, nyní v řadě patronů zbyli jedině Zdeněk Fierlinger. Z vlády tedy neodešlo pouze oněch dvanáct ministrů demokratických stran, nýbrž byli z ní odstraňováni postupně další a s nimi odešli málem všichni nekomunističtí představitelé našeho veřejného, kulturního a odborného života. Tak prý Jan Masaryk spáchal sebevraždu, když se dověděl, jak její pomlouvají bývalí jeho přátelé na Západě. Resoluce čs. poslanců z Londýna však praví, že byl zavražděn tajnou policií toho rána, kdy chtěl odletět do zahraničí a ujímati se vedení odboje proti komunistickému teroru. Je ovšem těžké toto obvinění jen tak dokázat; záhada jeho smrti nebyla ještě objasněna. Spáchal-li však Jan Masaryk sebevraždu, tak nikoli z toho důvodu, který uvádějí komunisté, nýbrž ze zoufalství nad zhroucením životního díla svého otce, Edvarda Beneše a jeho samého. - Dále odešel Václav Majer - skutečně upřímný sociální demokrat a jak známo velký optimista. Bohumil Laušman, průkopník našeho znárodnění a ministr průmyslu, stejně jako býv. předseda sněmovny Jožka David; nekandidovali již v květnových volbách a odešli roztrpčeni z veřejného života. Naš president Edvard Beneš konečně resignoval, když se zdráhal podepsat komunistickou ústavu, "také s ohledem na svůj zdravotní stav".

Netřeba se zmiňovat o četných universitních profesorech, umělcích, důstojnících, kulturních pracovnících a novinářích, stejně jako o četných vedoucích našeho průmyslu a o velké části diplomatického sboru. Tak odešli ze svých funkcí intendant Národního divadla Václav Talich, Vojta Beneš, Lev Sychsal, Ferjenčík a Liška, velvyslanec v USA Slávik, ve Francii Nosek, v Karlovarsku Němec, v Holandsku Ingr a stovky jiných. Krok za krokem upevňují komunističtí samozvanci své postavení, vylučují postupně všechny nekomunisty z veřejného života, nahrazují je svými spolehlivými stoupenci a nutí ostatní k vstupu do KSČ. Tento vývoj je čím rychlejší, čím klesá více jejich popularita a je nahražována nenávisť. Děje se t

ovšem všechno "jednomyslně" a "dobrovolně", pakliže ne, tak "z vůle lidu". Co se ještě před rokem zdálo býti naprosto vyloučené a absurdní, je dnes přímo samozřejmou skutečností a ani nevzbuzuje zvláštní vzrušení. Zatýká- ní, domovní prohlídky, demagogie a lži, šuška a poslech zahraničního rozhlasu přešly v denní pořádek. Zahraničí nemohlo pochopit, jak rychle a tak bez odporu mohla padnout naše demokracie. My také ne.

Vzpomínám, jaké rozčilení vzbudily v r. 1947 některé výroky ministra informací Kopeckého. Prohlásil tehdy, že heslo "nebát se a nekrást" připravuje půdu pro velezradu, a na jiném místě, že se v budouc- nosti bude pokládat za velezradu protikomunistické smýšlení. Dnes jsme tedy k tomu dospěli - a co více - volání "ať žije prezident Beneš" je pro- tistátní provokace: tři roky po triumfálním návratu prezidentově do vlast po více než šesti letech boje za naši nezávislost a svobodu. Dnes je každý nekomunista hned sabotér, velezrádce, špion a rozvratník, pokud svou loajalitu neprokáže vstupem do všemocné strany. A ještě na jeden výrok si vzpomínám: Slyšeli jsme jej za války z britského rozhlasu: Jan Masaryk prohlásil za hlavní cíl 2. světové války pro Českoslováky, aby si mohli jít třeba na Václavské náměstí, provolávat hanbu ministerskému přese- dovi a být při tom pokládán v nejhrošším případě - za cvoka. Kam by se do- stal dnes člověk, jenž by řekl slovo proti A. Zápotockému!

Nejsme příliš dalecí pravdě, nazýváme-li všechny přední demokra- tické představitele našeho národa v čele s prezidentem Benešem, jakkoli nevděčně to snad zní, lidmi zcela hrátkozrakými. Únorem zničil prezident svoje životní dílo. Musel vědět, na čem je. Kdyby se byl postavil v čelo demokratické frontě a odsoudil počínání komunistů, je pravděpodobné, že by nedošlo k přetvoření čs. socialisující demokracie v kom. diktaturu a policejní stát. Nelze se stále vyhýbat krveprolévání, jen aby byly zacho- vány drahocenné životy. Někdy jsou charakterové vady způsobené ~~xxxx~~ osud- ným krokem - zcela utilně - daleko horší než případné ztráty na živótech. Na př. Finsko bylo v tomto roce stejně ohroženo jako my, ale své demokrat. zřízení uhájilo. Kdybychom i my byli bojovali za svobodu, neměli bychom ~~československou diktaturu, kterou bychom vlastních sil nemůžeme zbavit.~~ Platí však pravidlo, že občané mají stát, který si za- s l u h u j í .

-
- 1) Srovn. článek "Svobodné volby v Československu?" v 2. čísle Demokrata.
 - 2) Srovn. článek "Rozhodnutí pres. Beneše a náš národní charakter" v 2. čísle "Demokrata".